

Офіц. Веб-сайт Верхов. Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/606-2016>

3. Порядок організації електронної інформаційної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів: Постанова Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2016 р. № 606 / Офіц. Веб-сайт Верхов. Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/606-2016>

УДК 336.7(043.2)

Слюсар О.О., аспірант,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ІНСТИТУТІВ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТИВАННЯ В УКРАЇНІ

Основою в побудові моделей більш ефективного податкового планування залишається пільга з податку на прибуток підприємства. Відповідно до пункту 141.6 статті 141 Податкового Кодексу України (далі ПКУ) від податку на прибуток звільняються будь-які засоби спільного інвестування [1]. Зокрема, це кошти, які вносяться засновниками і учасниками Корпоративного інвестиційного фонду (КІФ) в статутний капітал і активи фонду. Податок на прибуток не потрібно платити також з доходів від операцій, які здійснюються з активами ІСІ. Податкову пільгу мають різні види доходу від діяльності ІСІ: відсотки за позиками, які КІФ або пайовий інвестиційний фонд (ПІФ) можуть надавати компаніям-акціонерам фонду; орендна плата, яку може отримувати ІСІ, якщо його актив зданий в оренду; роялті, які можуть бути перераховані КІФу, якщо на фонд оформлені права на інтелектуальну власність тощо.

Корпоративний інвестиційний фонд може надавати процентну позику юридичній особі-учаснику фонду, якщо цей учасник володіє більш ніж 10% акцій фонду, відповідно до п.4 ст. 48 Закону «Про Інститути спільного інвестування» [2] (далі Закон про ІСІ). Позичальник буде платити відсотки за використання позикових коштів КІФу, при цьому податок на прибуток з них не буде стягуватися, оскільки сума по обслуговуванню боргу буде включена до валових витрат. КІФ також звільнений від сплати податку на прибуток з отриманих відсотків, так як ці відсотки є прибутком фонду. Таким чином, включення КІФ в корпоративну структуру великого підприємства або групи компаній може бути використано як альтернатива дорогому банківському кредитуванню. Підрозділи холдингу, що потребують грошові кошти, зможуть отримати позики від КІФ на поточну господарську діяльність, а сплачені відсотки за користування позикою можна віднести на валові витрати по поточній діяльності. Корпоративний фонд може використовувати отриманий дохід

на здійснення подальшої інвестиційної діяльності без податкових наслідків.

КІФ, що володіє основними засобами, землею, засобами виробництва (верстати, обладнання тощо) може здавати їх в оренду і отримувати орендну плату. Орендар має право відносити орендні платежі на валові витрати, а фонд звільнений від сплати податку на прибуток. Але є одна особливість. Фонд має пільгу з податку на прибуток, однак операції по здачі нерухомості в оренду обкладаються ПДВ за ставкою 20%, згідно зі ст. 185 ПКУ. Цей нюанс потрібно враховувати. Тут також хотілося б відзначити, що відповідно до пп. 5 п. 180.1 статті 180 ПКУ компанії з управління активами виключені з переліку платників ПДВ. ІСІ, як правило, теж не є платниками ПДВ. Фонди можуть підпадати під оподаткування ПДВ, тільки якщо будуть здійснювати певні операції. Наприклад, здавати в оренду комерційну нерухомість або інші активи.

Будь-який дохід, що накопичується в КІФ, звільняється від податків, поки ці гроші залишаються у фонді. Податкові наслідки з податку на прибуток або ПДФО настають якщо: а) фонд приймає рішення про розподіл отриманого прибутку між учасниками, виплати дивідендів; б) у разі ліквідації фонду (завершення терміну дії фонду).

На обов'язковий щорічних зборах акціонерів кожного КІФ має бути розглянуте питання – що робити з прибутком, якщо така була отримана фондом. Цього вимагають статті 16 і 17 Закону про ІСІ [2]. Які подальші дії акціонерів? Безумовно, може бути прийнято рішення про реінвестування отриманого прибутку в новий бізнес-проект, в якому буде задіяний КІФ. В такому випадку взагалі не виникає податкових наслідків. Така схема дуже зручна для будівельних компаній: отриманий прибуток від реалізованого проекту направляють на запуск наступного будівельного проекту [3].

Більш привабливою для учасників ІСІ виглядає схема, коли прибуток фонду виплачується фізичним особам-учасникам фонду у вигляді дивідендів. Починаючи з 2017 року, згідно з підпунктом 167.5.4. статті 167 ПКУ, доходи фізичних осіб, отримані у вигляді дивідендів від ІСІ, обкладаються ПДФО за ставкою 9%. Ще потрібно буде сплатити 1,5% військового збору. Загальне податкове навантаження складе 10,5%. У той час, як всі інші доходи, отримані з інших джерел, обкладаються ПДФО за ставкою 18%, плюс 1,5% військового збору. Також відзначимо, що відповідно до пункту 57.1-1.6 статті 57 ПКУ інститути спільного інвестування звільнені від зобов'язання сплачувати авансові внески з податку на прибуток у разі виплати дивідендів.

Як ми бачимо модель розподілу інвестиційного прибутку істотно залежить від того є акціонер фізичною або юридичною особою. А також від відповіді на питання: чи буде отриманий прибуток в подальшому реінвестований або виведений з фонду. Формуючи пул акціонерів,

засновники КІФ повинні бути готові до описаних податкових наслідків, ще на етапі реєстрації фонду. Особливості правового регулювання діяльності КІФ надають можливість вибору. Отже, бачимо, що в складних економічних умовах законодавець України намагається застосовувати заохочувальні процедури для розвитку інвестиційної діяльності та активізації ринку.

Література

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 13-17. Ст. 112.
2. Про інститути спільного інвестування: Закон України від 05.07.2012 р. № 5080-17. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 29. Ст. 337.
3. Питання оподаткування діяльності ІСІ та КУА. 2018. URL: <https://www.uaib.com.ua/aktual-kua/interaction>.

УДК 342.565.4:353(477)(043.2)

Смокович М.І., д.ю.н.,
Голова Касаційного адміністративного суду
у складі Верховного Суду, м. Київ, Україна

ДОСВІД СТАНОВЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА

Права людини є найбільшою цінністю і тому вони мають бути надійно захищені. Держава не повинна лише визнавати права людини, але і їх надійно захищати, тому в контексті вищевказаного особливої уваги заслуговують адміністративні суди, які захищають особу від свавілля держави та забезпечують здійснення конституційної функції контролю за владою. Закріплення в статті 125 Конституції України нововведення конституційної реформи щодо діяльності адміністративних судів з метою захисту прав, свобод та інтересів особи у сфері публічно-правових відносин відповідає ідеї і духу правової реформи в Україні. Відповідно, і значення адміністративних судів в суспільстві дуже значне і важливе.

В основному модель системи адміністративних судів та принципів започаткування адміністративного судочинства в Україні взято з Німеччини та Франції. Однак, і це приємно, в умовах глобалізації окремі аспекти судочинства є українськими. Тобто, незважаючи на глобалізацію, на універсальність вироблення судового захисту прав, свобод та інтересів людини, виходячи з національних традицій, звичаїв, правової системи, наукових досліджень, судової практики, в Україні збереглися або започатковані свої підходи до розв'язання окремих проблем з метою забезпечення захисту прав, свобод та інтересів людини у сфері [1, с. 67].

Становлення адміністративної юстиції 6 липня 2005 року, коли був прийнятий Верховною Радою Кодекс адміністративного судочинства